

La fantasia creadora de Gianni Rodari

MANOLO GARCIA

JOAQUIM ARMENGOL

Escoltant les opinions que habiten les tertúlies d'experts en llibres o llegint els suplementos culturals d'alguns diaris és obvi que la literatura infantil i per a joves és tractada –sovint ni això–, com un gènere menor. Blackie Books va publicar, el 2011, un meravellós volum que recull una ambiciosa antologia dels contes de Gianni Rodari, un llibre excel·lent que porta per títol *Libro de la fantasia*. Ara publica *Escola de fantasia*, un recull extraordinari d'assajos ple de reflexions que posa l'atenció en l'educació per a mestres, pares i nens.

Veient el que reclamava Rodari als anys 70 i l'ambivalent estat actual de l'educació, sembla que el temps, granític, s'hagi anquilosat. Òbviament s'ha avançat per alguna banda, però l'essencial sembla ha-

ver estat arraconat intencionadament. Aquesta essència, segons Rodari, és ben simple: cal renovar l'educació a través de la imaginació, que és la que crea i transforma. És la imaginació la que ha d'ocupar un lloc preeminent en l'educació i l'ensenyament. I si algú es pensa que no en té que no es preocupi, perquè la creativitat pot aprendre's perfectament i, per tant, ensenyar-se. I mai deixar de banda, senyors buròcrates de la llei, que el concret, en educació, és el nen i no pas el projecte educatiu, la tècnica didàctica en si o el programa acadèmic. Parlem, per tant, de llibertat, de joc creatiu, d'incorporar novetats de tot tipus, per fer de l'escola un lloc que faci contents els alumnes d'anar-hi.

Totes aquestes idees i reflexions les trobareu a *Escola de fantasia*, aquest recull d'assajos fonamentat en tres parts. A la primera, *Ensenyar a aprendre*, Rodari desplega la seva

ESCOLA DE FANTASIA
GIANNI RODARI
BLACKIE BOOKS
TRADUCCIÓ DE BEL OLID
144 PÀG. / 15,90 €

sensacional ironia, sempre positiva, parlant tant del nen com de la indústria al seu servei, la televisió, la literatura infantil, dels joves-adults, d'allò que els nens ensenyen als grans, del diàleg entre pares i fills, del riure i la passió; sempre d'una manera amena i divertida, mai paternalista o tibada, com podem comprovar a *Nou maneres d'ensenyar els nens a odiar la lectura*.

Abandonar el rol passiu

Aprendre a ensenyar, la segona part, és una mirada que aprofundeix en el món de l'educació i que va dirigida a crear una escola diferent. Aquí Rodari exposa el paper fonamental de l'infant com a creador, productor i investigador, en comptes del rol tradicional passiu de sempre; o sigui, l'aposta per la fantasia creadora i una imaginació productiva que no exclou ningú. També argumenta sobre la importància de la llengua, i amb humor ens parla d'aquell professorat al·lèrgic als pares, d'un munt de coses difícils però necessàries. En la tercera part, que porta per títol *Imaginar*, Rodari evoca el món literari i el joc líric, la trobada amb la lectura, la importància dels contes per imaginar, ensenyant estratègies i històries per riure, per divertir-nos mentre eduquem; i dedica un apartat fonamental als nens i la poesia, així com al fet d'escriure per a ells, com el magnífic autor infantil que era.

Com podreu comprovar, *Escola de fantasia* és un cant a la passió i a la imaginació, a la capacitat de resistència i de revolta, a la voluntat d'acció i de compromís, a la valentia de somiar en gran, de poder canviar el món per millorar-lo. Dit d'una altra manera, que una vida sense passió no és digna. I tot, com diu el mateix Rodari, comença amb cada nen, perquè cada nen cal veure'l i acceptar-lo com un fet nou, amb el qual el món recomença des del principi. ¿No és aquesta la idea principal que haurien d'ensenyar els manuals d'educació i els tractats de pedagogia i didàctica? ♦♦

L'ESCUMA DE LES LLETRES

LLUÍS A. BAULENAS

Canvis d'hàbits

Quan s'acosta Sant Jordi sembla com si s'enegués una mena d'interruptor en la indústria del llibre català. Tothom a córrer. Editors, distribuïdors, no cal dir-ho llibreters i, evidentment, escriptors. És una mica com fer la declaració de la renda. Quedes tan exhaust cada any un cop l'has feta, que no vols tornar a sentir-ne parlar fins a l'any següent. Res no canvia, doncs, i segurament la gràcia que té és aquesta. Fins i tot en temes de lògica de mercat. Volríem parlar de la importància que en una cita com la de Sant Jordi es mantinguin les xifres de vendes tenint en compte l'augment de facturació que mostra una entitat depredadora com Amazon. El canvi d'hàbits de compra ja ha arribat massivament al món del llibre. Anys enrere acudies a Amazon només per comprar-ne un d'estrany o llunyà. Avui en dia augmenten els compradors electrònics de llibres, diguem-ne, normals i corrents, de novetats. Per la mateixa raó que augmenta el comerç electrònic en general. Ja no és qüestió de preus.

Llibreter físic, ecs.

Estem vivint un canvi d'hàbits comercials generals que afecta també el món del llibre. I que en el cas d'Amazon, té efectes depredadors. Perquè roba clients, xucla visitants de les llibreries. Vet aquí la comoditat que et portin un llibre a casa. Està demostrat que Sant Jordi no provoca un augment significatiu de clients a les llibreries. La majoria de gent compra llibres perquè és Sant Jordi i li agrada l'ambient i és un ritual. Moltes d'aquestes persones no trepitjaran mai cap llibreria. I si necessiten un llibre (encara que sigui el llibre de lectura obligatòria de l'escola del nen) el demanaran a Amazon. Es tendeix a comprar a la botiga global, oberta les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. Si cal, amb servei immediat (vull un filet de vedella i el vull ara, vull aquestes sabbates italianes del catàleg i les vull ara, i per tant: vull aquest llibre, i el vull ara; cap problema, ho teniu a casa en 45 minuts). I mentrestant els llibreters, els bons llibreters no virtuals de carn i ossos, estan exhausts pel doble front de batalla diari que han de mantenir (vendre llibres i alhora rumiar si surt a compte llogar un motorista perquè en serveixi a domicili, per exemple). Ens han tocat viure uns temps de canvi tan interessants com terribles. ♦♦

L'APARADOR

ÈLIA MURGOU

FICCIO

'El misterio de...'
M. CARLOTTO
De Bolsillo

El misterio de Mangiabarche és la segona entrega de la sèrie negra de Massimo Carlotto. Buratti deixa Pàdua i arriba a Còrsega, on ell i Rossini reben un encàrrec que els portarà a endinsar-se en un món inquietant. L'escriptor denuncia la corrupció del sistema judicial a Itàlia.

ASSAIG

Equilibrats i descalços
A. J. HANSCOM
Angle Editorial

És un llibre dirigit a pares, mares i educadors amb un plantejament innovador sobre l'educació dels nens i nenes a l'aire lliure. L'assaig inclou consells i propostes d'activitats. A través de les virtuts que té el joc a l'aire lliure, la proposta vol facilitar l'autonomia i la creativitat dels més petits.

FICCIO

Honrarás a tu padre...
C. FALLARÁS
Anagrama

Honrarás a tu padre y a tu madre és una novel·la en què la protagonista s'endinsa en els secrets del passat familiar, entre els quals hi ha la Guerra Civil. L'autora ens proposa una narració que va més enllà dels tòpics i a través de les petites històries ens retrata l'evolució política i social espanyola.